

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13C/165/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112216491
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriel Slobodník
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2015:6112216491.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudcom JUDr. Gabrielom Slobodníkom v právnej veci navrhovateľky S. G.Á., L.. XX. XX. XXXX, J. T. L. XXXX/XA, XXX XX J., zastúpenej JUDr. Jozefom Polákom, advokátom so sídlom Radlinského 1718, 026 01 Dolný Kubín proti odporcovi Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu škody vo výške 1 814,42 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľky **z a m i e t a**.

Súd rozhodne o náhrade trov konania v lehote do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa návrhom doručeným dňa 06. 07. 2012 domáhala proti odporcovi práva na zaplatenie sumy 1 814,42 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 27. 09. 2011 do zaplatenia a náhrady trov konania. Svoj návrh odôvodnila tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa XX. XX. XXXX uzatvorenej medzi C. X., L.. XX. XX. XXXX, J. C. XXXX/XX, XXX XX K. T.L. ako postupcom a navrhovateľkou ako postupníkom, nadobudla navrhovateľka žalovanú pohľadávku voči odporcovi vrátane príslušenstva. Táto pohľadávka vznikla z titulu náhrady škody spôsobenej nezákonným trestným stíhaním a nezákonným rozhodnutím o väzbe orgánmi činnými v trestnom konaní vedenom proti postupcovi, a to uznesením vyšetrovateľa KÚV PZ Banská Bystrica KÚV - XXX/XX - XX X. K. XX. XX. XXXX, obžalobou prokurátora Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici Kv 10/03 zo dňa 14. 05. 2003 a uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. Tp 93/98 zo dňa 21. 11. 1998 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 8 Tpo 209/98 zo dňa 21. 12. 1998. Žalovaná suma pozostáva jednak z náhrady škody spočívajúcej vo vynaložených nákladoch právneho predchodcu navrhovateľky na trovy obhajoby v trestnom konaní vo výške 997,29 Eur uplatnenej v zmysle § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. a jednak z náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej právnenému predchodcovi navrhovateľky rozhodnutím o väzbe a neoprávneným pozbavením osobnej slobody vo výške 817,13 Eur uplatnenej v zmysle § 8 ods. 5 písm. b) zákona č. 514/2003 Z.z. a vyčíslenej v zmysle § 17 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31. 12. 2012. Celková dĺžka väzby právneho predchodcu navrhovateľky trvala 77 dní (od 20. 11. 1998 do 05. 02. 1999, z toho 41 dní v roku 1998 a 36 dní v roku 1999). Jedna tridsatina priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR za rok 1997 predstavuje sumu 10,21 Eur a za rok 1998 sumu 11,07 Eur, preto nemajetková ujma za 77 dní väzby je uplatnená vo výške 817,13 Eur (10,21 Eur x 41 dní väzby v roku 1998 + 11,07 Eur x 36 dní väzby v roku 1999). Právny predchodca navrhovateľky v súlade s § 15 zákona č. 514/2003 Z.z. požiadal odporcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a to listom zo dňa 20. 09. 2011. Nakoľko žiadosti právneho predchodcu navrhovateľky vyhovieť nebolo, domáha sa navrhovateľka svojho práva súdnou cestou.

Odporca (pôvodne označený ako zástupca SR - Generálna prokuratúra SR) v písomnom vyjadrení k návrhu uviedol, že uplatnený nárok navrhovateľky neuznáva. Návrh navrhol zamietnuť v celom rozsahu, nakoľko jemu podriadené zložky konali lege artis.

Odporca na pojednávaní ďalej uviedol, že podľa jeho názoru by sa v danom prípade malo postupovať podľa zákona č. 58/1969 Zb., pretože rozhodujúce skutočnosti ohľadne podania obžaloby, rozhodnutia o väzbe sa stali pred 01. 07. 2004. V rámci tohto právneho predpisu je jediným zástupcom štátu (na prerokovanie nároku na náhradu škody) Ministerstvo spravodlivosti SR, nie je možné nejakým spôsobom vyberať takéhoto zástupcu postupom podľa ust. § 4 ods. 1 písm. l) zákona č. 514/2003 Z. z. Čo sa týka uplatnených úrokov z omeškania, odporca namietal, že právne predpisy a judikatúra vylučujú, aby boli priznané tak, ako to požaduje navrhovateľka (odo dňa nasledujúceho po doručení žiadosti o predbežné prerokovanie nároku odporcovi). Má za to, že prípadné omeškanie by mohlo nastať buď v čase po podaní odpovede zo strany odporcu právneho predchodcovi navrhovateľky, resp. po uplynutí 6 mesiacov a to na základe tej skutočnosti, ktorá nastane skôr.

Súd vo veci vykonal dokazovanie zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 23. 09. 2011, uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. Tp 93/98 zo dňa 21. 11. 1998, uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 8Tpo 209/98 zo dňa 21. 12. 1998, uznesením krajského prokurátora v Banskej Bystrici č. 1 Kv 96/98 zo dňa 05. 02. 1999, obžalobou zo dňa 14. 05. 2003, rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5T/5/2004 zo dňa 09. 09. 2010, vyčíslením trov obhajoby zo dňa 16. 09. 2010, príjmovým pokladničným dokladom zo dňa 28. 09. 2010, žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku zo dňa 20. 09. 2011, predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody zo dňa 11. 11. 2011, vylúčením účastníkov, písomným podaním právneho zástupcu navrhovateľky zo dňa 17. 04. 2013 vrátane príloh, čestným prehlásením zo dňa XX. XX. XXXX a zistil tento skutkový stav:

Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa XX. XX. XXXX postúpil postupca C. X., L.. XX. XX. XXXX, J. C. XXXX/XX, XXX XX K. T. na postupníka - navrhovateľku pohľadávku voči dlžníkovi - odporcovi vo výške 1 814,42 Eur s príslušenstvom. Podľa čl. I zmluvy postúpená pohľadávka vznikla z titulu náhrady škody spôsobenej nezákonným trestným stíhaním a nezákonným rozhodnutím o väzbe orgánmi činnými v trestnom konaní vedenom proti postupcovi a to uznesením vyšetrovateľa KÚV PZ Banská Bystrica KÚV - XXX/XX - XX X. K. XX. XX. XXXX, obžalobou prokurátora Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici Kv 10/03 zo dňa 14. 05. 2003 a uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. Tp 93/98 zo dňa 21. 11. 1998 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 8 Tpo 209/98 zo dňa 21. 12. 1998.

Uznesením vyšetrovateľa KÚV PZÚ Banská Bystrica KÚV- XXX/XX-XX zo dňa 19. 11. 1998 bolo voči C. X., L.. XX. XX. XXXX (ďalej „právny predchodca navrhovateľky“) vznesené obvinenie pre trestný čin vydierania podľa § 235 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. b/ Trestného zákona. Proti tomuto uzneseniu podal právny predchodca navrhovateľky sťažnosť, ktorú prokurátor ako nedôvodnú zamietol. Okresný súd Banská Bystrica uznesením sp. zn. Tp 93/98 zo dňa 21. 11. 1998 rozhodol o vzatí právneho predchodcu navrhovateľky do väzby z dôvodov podľa § 67 ods. 1 písm. a) a b) Trestného poriadku. Proti tomuto uzneseniu podal právny predchodca navrhovateľky sťažnosť ústne do zápisnice na neverejnom zasadnutí. Krajský súd v Banskej Bystrici na neverejnom zasadnutí dňa 21. 12. 1998 túto sťažnosť prejednal a vydal uznesenie sp. zn. Tpo 209/98, ktorým napadnuté uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica zrušil a zároveň zobral právneho predchodcu navrhovateľky do väzby podľa § 68 Trestného poriadku z dôvodov podľa § 67 ods. 1 písm. c) Trestného zákona s určeným začiatkom trvania väzby od 20. 11. 1998 o 14:20 hod., s miestom výkonu väzby ÚZVJS Banská Bystrica. Na základe príkazu Okresného súdu Banská Bystrica č. Tp 93/98 zo dňa 11. 01. 1999 bol právny predchodca navrhovateľky premiestnený z Ústavu na výkon väzby Banská Bystrica do ÚVV Leopoldov v čase od 11. 01. 1999 do 31. 01. 1999 a prepustený na slobodu uznesením krajského prokurátora v Banskej Bystrici č. 1Kv 96/98 zo dňa 05. 02. 1999. Prokurátor Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici podal dňa 14. 05. 2003 na Okresný súd v Žiari nad Hronom obžalobu proti právnenému predchodcovi navrhovateľky za účasti vo forme pomoci k trestnému činu sprenevery podľa § 10 ods. 1 písm. c/ k § 248 ods. 1,5 Trestného zákona. Okresný súd Žiar nad Hronom uznesením sp. zn. 2T 136/03 zo dňa 17. 09. 2003 trestnú vec zastavil z dôvodu podľa § 11 ods. 1 písm. f) Trestného poriadku, keď dospel k záveru, že trestné stíhanie je neprípustné. Na základe sťažnosti generálneho prokurátora SR, Najvyšší súd SR rozsudkom sp. zn. 17/2004 zo dňa 14. 07. 2004 rozhodol tak, že predmetné uznesenie Okresného súdu Žiar nad Hronom

zrušil a prikázal mu vec v potrebnom rozsahu znovu prejednať a rozhodnúť. Okresný súd v rámci nového pojednania obžaloby uznesením vec postúpil na rozhodnutie Krajskému súdu v Banskej Bystrici.

Z plnomocenstva zo dňa 27. 01. 2010 mal súd preukázané, že C. X. splnomocnil JUDr. Jozefa Poláka, advokáta so sídlom v Dolnom Kubíne, Radlinského 1718, aby ho zastupoval v trestnej veci vedenej na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 5T 5/04. Vo veci bolo dňa 07. 04. 2010, 17. 05. 2010 a 09. 09. 2010 vykonané hlavné pojednávanie, ktorého sa zúčastnil právny predchodca navrhovateľky aj jeho obhajca. Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5T/5/2004 zo dňa 09. 09. 2010 bol obžalovaný C. X. oslobodený spod obžaloby, pretože skutok, ktorý sa mu kládol za vinu nie je trestným činom.

Listom zo dňa 16. 09. 2010, doručeným právnenému predchodcovi navrhovateľky dňa 17. 09. 2010 vyčíslil JUDr. Jozef Polák trovy obhajoby v konaní vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 5T 5/04 na sumu 997,29 Eur za 4 úkony právnej služby po 120,23 Eur (príprava a prevzatie zastupovania, účasť na pojednávaní dňa 07. 04. 2010, 17. 05. 2010, 09. 09. 2010), 4x režijný paušál po 7,21 Eur (rok 2010), náhrada za stratu času vo výške 216,36 Eur /3x (6 x 12, 02 Eur)/, náhrada cestovného vo výške 111,94 Eur (z toho 37,14 Eur za cestu na pojednávanie dňa 07.04.2010 Dolný Kubín - Banská Bystrica a späť, čo predstavuje 152 km osobným motorovým vozidlom VOLKSWAGEN PASSAT, ev. č. DK-620AP, pri spotrebe 5,6l na 100 km, základnej náhrade za 1 km 0,183 Eur a pri cene paliva 1,095 Eur/l; suma 37,41 Eur za cestu na pojednávanie dňa 17. 05. 2010 Dolný Kubín - Banská Bystrica a späť, rovnakým motorovým vozidlom, pri cene PHM 1,127 Eur/l, suma 37,39 Eur za cestu na pojednávanie dňa 09. 09. 2010 Dolný Kubín - Banská Bystrica a späť pri cene PHM 1,125 Eur/l), k tomu 19 % DPH vo výške 159,23 Eur. Trovy obhajoby boli právny predchodcom navrhovateľky uhradené dňa 28. 09. 2010, čo vyplýva z príjmového pokladničného dokladu zo dňa 28. 09. 2010 ako aj z prehľadu pohybov v pokladni JUDr. Jozefa Poláka za september 2010 a z čestného prehlásenia C. X. X. K. XX. XX. XXXX.

Z obsahu spisu vyplýva, že väzba právneho predchodcu navrhovateľky trvala 77 dní od 20. 11. 1998 do 05. 02. 1999, teda 41 dní v roku 1998 a 36 dní v roku 1999.

Podľa údajov Štatistického úradu Slovenskej republiky bola priemerná mesačná nominálna mzda zamestnanca v hospodárstve SR za rok 1997 vo výške 306,25 Eur, za rok 1998 vo výške 332,04 Eur. Jedna tridsatina priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR je potom 10,21 Eur za rok 1997 a 11,07 Eur za rok 1998.

Zo žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 20. 09. 2011 vyplýva, že bola adresovaná Generálnej prokuratúre SR. Právny predchodca navrhovateľky si v žiadosti uplatnil náhradu škody vo výške 1 814,42 Eur, z toho sumu 997,29 Eur titulom náhrady trov obhajoby v zmysle § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. a sumu 817,13 Eur titulom nemajetkovej ujmy v zmysle § 17 ods. 2, 4 zákona č. 514/2003 Z.z. (v znení účinnom do 31. 12. 2012). Táto žiadosť bola Generálnej prokuratúre SR doručená dňa 26. 09. 2011.

Generálna prokuratúra SR listom zo dňa 11. novembra 2011 právnenému zástupcovi právneho predchodcu oznámila, že žiadosť na náhradu škody zo dňa 20. 09. 2011 považuje v plnom rozsahu za nedôvodnú. Nijakým spôsobom nespochybňovala, že by nebola príslušným orgánom na prerokovanie nároku na náhradu škody.

Súd vo veci vyhlásil rozhodnutie dňa 08. 10. 2013 pod č. k. 13C/165/2012-122 tak, že odporcu zaviazal zaplatiť navrhovateľke sumu 1 814,42 Eur spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania od 12. 11. 2011 až do zaplatenia. Súd návrh vo zvyšnej časti prevyšujúcej nárok navrhovateľky na úrok z omeškania zamietol ako nedôvodný.

Na odvolanie odporcu potom rozhodoval Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní pod č. k. 13Co/113/2014-142 zo dňa 20. 05. 2014.

V tomto rozhodnutí súd zrušil rozhodnutie okresného súdu vo výroku, ktorým bol odporca zaviazaný zaplatiť navrhovateľke sumu 1 814,42 Eur spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania od 12. 11. 2011 až

do zaplattenia a vo výroku ohľadne náhrady trov konania a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vo výroku, ktorým súd návrh vo vyšnej časti zamietol, zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý.

Následne navrhovateľka upravila označenie účastníka na strane odporcu tak, že za Slovenskú republiku koná Ministerstvo spravodlivosti SR so sídlom Bratislava, Župné námestie č. 13.

Zároveň vzhľadom na právny názor vysloveného v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici žiadal, aby nárok navrhovateľky bol posudzovaný v zmysle zákona č. 58/1969 Zb.

Odporkyňa vo svojom písomnom vyjadrení, neskôr na pojednávaní, uviedla, že pokiaľ si navrhovateľka uplatňuje majetkovú škodu spočívajúcu v trovách právneho zastúpenia vynaložených právnym predchodcom navrhovateľky za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov v trestnom konaní, ktoré mali vzniknúť v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, ktoré navrhovateľka označila ako uznesenie o vznesení obvinenia v celkovej výške 997,29 Eur a nemajetkovej ujmy, ktorá mala vzniknúť v príčinnej súvislosti s jeho väzobným stíhaním v celkovej dĺžke 77 kalendárnych dní, teda v príčinnej súvislosti s rozhodnutím o väzbe v celkovej výške 817,13 Eur neuznáva a žiada návrh zamietnuť. Zamietnutie žalobného návrhu žiadala z dôvodu vznesenej námietky premlčania, a to na základe použitia právneho predpisu, ktorým je zákon č. 58/1969 Zb. Odporkyňa vznesla hmotnoprávnu námietku premlčania vo vzťahu k nároku z titulu nezákonného rozhodnutia v časti o zaplattenie 997,29 Eur v zmysle ustanovenia § 22 ods. 1 a 2 zákona č. 58/1969, z ktorého vyplýva, že v danom prípade tento právny predpis zakotvuje pre uplatnenie nároku na náhradu škody kombinovanú subjektívnu (trojročnú) lehotu, ktorá plynie v uvedenom prípade odo dňa doručenia resp. oznámenia rozhodnutia, ktorým bolo zrušené právoplatné rozhodnutie, ktorým mala byť spôsobená škoda a objektívnu (10-ročnú) lehotu, ktorá plynie odo dňa, kedy bolo poškodenému doručené resp. oznámené rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda. Tieto premlčacie lehoty plynú nezávisle od seba, ak premlčanie nároku na náhradu škody dochádza ako náhle jedna z nich uplynie márne.

Uviedla ďalej, že všeobecne platí, že nárok na náhradu škody treba uplatniť v čase, kedy ešte plynú obe lehoty, t. j. lehotu objektívnu a v jej rámci lehotu subjektívnu. Márnym uplynutím jednej z týchto lehôt sa nárok premlčuje, aj keď poškodenému ešte plynie druhá premlčacia lehota. Z predložených listinných dôkazov je zrejmé, že nárok navrhovateľky v tejto časti je premlčaný z dôvodu, keď nezákonné rozhodnutie t. j. uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané dňa 19. 11. 1998 a žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bola na nepríslušnom orgáne doručená dňa 26. 09. 2011, t. j. po uplynutí 10-ročnej objektívnej premlčacej lehoty, v rámci plynutia ktorej musí nutne dôjsť k uplatneniu nároku na náhradu škody, inak vzniká protistrane právo vzniesť námietku premlčania.

Zároveň odporkyňa uviedla, že nárok navrhovateľky, ktorý si uplatnila titulom rozhodnutia o väzbe v časti o zaplattenie 817,13 Eur, je tak isto premlčaný a to v zmysle ustanovenia § 23 zákona č. 58/1969 Zb. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že právny predchodca navrhovateľky bol spod obžaloby oslobodený rozsudkom Krajského súdu pod sp. zn. 5T/5/2004 zo dňa 09. 09. 2010 a predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť v časti týkajúcej sa právneho predchodcu navrhovateľky dňa 06. 04. 2011. Žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bola na Generálnej prokuratúre SR doručená dňa 26. 09. 2011. Oznámenie o výsledku predbežného prerokovania nároku o náhradu škody adresovala Generálna prokuratúra SR dňa 11. 11. 2011 navrhovateľke, pričom takéto oznámenie bolo doručené právnomu zástupcovi dňa 23. 11. 2011. Pokiaľ z pečiatky okresného súdu Banská Bystrica je zrejmé, že k podaniu žalobného návrhu došlo až dňa 06. 07. 2012, teda po uplynutí premlčacej doby stanovenej zákonom č. 58/1969 Zb.

Navrhovateľka k tejto námietke uviedla, že poukazuje na obsah spisu Krajského súdu v Banskej Bystrici pod sp. zn. 5T/5/2004, kedy rozsudok vo veci zo dňa 09. 09. 2010, ktorý svojimi účinkami predstavuje zrušujúce rozhodnutie vo vzťahu k uzneseniu o vznesení obvinenia, ak uznesenie o vzatí do väzby bolo právnomu predchodcovi navrhovateľky doručené dňa 31. 03. 2011. Od tohto momentu začala plynúť navrhovateľke trojročná premlčacia doba vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu škody spôsobenej v rámci nezákonného trestného konania. Dňa 26. 09. 2011 právny predchodca navrhovateľky podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody na príslušnom orgáne. Uviedla ďalej, že v čase od 26. 09. 2011 do 29. 03. 2012 premlčacia doba vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu škody spočívala s prihliadnutím na zákonnú úpravu § 10 zákona č. 58/1969 Zb. Z uvedeného je zrejmé, že pokiaľ ústredný orgán neuspokojí nárok poškodeného do 6 mesiacov odo

dňa podania žiadosti môže sa poškodený domáhať priznania nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Vzhľadom k tomu, že príslušný orgán nárok navrhovateľky na náhradu škody v 6 mesačnej dobe neuspokojil, podala navrhovateľka dňa 06. 07. 2012 žalobu na príslušný súd o náhradu škody.

Navrhovateľka uviedla, že odo dňa doručenia rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici pod sp. zn. 5T/5/2004 zo dňa 09. 09. 2010 do podania žaloby na súde uplynulo z premlčacej doby v zmysle § 22 ods.1 zákona č. 58/1969 len 276 dní, t. j. ani nie celý jeden rok. Preto takýto svoj nárok uplatnila z titulu nezákonného rozhodnutia na príslušnom súde riadne a včas.

Zároveň sa navrhovateľka vyjadrila k plynutiu premlčacej doby vo vzťahu k nároku na náhradu škody z titulu nezákonného rozhodnutia o väzbe, kedy je nie bezvýznamnou skutočnosťou to, že prokurátor Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici dňa 09. 09. 2010 priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní podal proti rozsudku aj v tej časti, v ktorej bol právny predchodca navrhovateľky oslobodený spod obžaloby odvolanie, ktoré dňa 06. 04. 2011 vzal späť. Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici pod sp. zn. 5T/5/2004 zo dňa 09. 09. 2010 vo vzťahu k právnomu predchodcovi navrhovateľky nadobudol právoplatnosť dňa 06. 04. 2011.

Odo dňa právoplatnosti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici do dňa podania žaloby na Okresnom súde Banská Bystrica uplynulo z premlčacej doby v zmysle ustanovenia § 23 zákona č. 58/1969 Zb. len 270 dní a teda navrhovateľka si uplatnila svoj nárok z titulu nezákonného rozhodnutia o väzbe na príslušnom súde riadne a včas. Zároveň navrhovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedla, že pokiaľ by aj námietka premlčania bola vznesená zo strany odporcu dôvodne, domáha sa ochrany takéhoto práva nepriznať účinky takejto námietky v zmysle ustanovenia § 3 Občianskeho zákonníka.

Vzhľadom na takúto skutočnosť by teda súd nemal prihliadať na námietku premlčania, kedy v danom prípade sa jedná o súkromnoprávny vzťah, ktorý má prvky aj verejnoprávneho charakteru, kedy nedodržanie podmienok výkonu práva v zmysle § 3 ods.1 Občianskeho zákonníka a prekročenie zákonného rámca výkonu práva predstavuje exces, ktorého následkom je to, že takýto výkon práva nemôže požívať právnu ochranu.

Podľa § 27 ods.1 zákona č. 514/2003, zodpovednosť za škodu podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

Podľa § 27 ods.2 citovaného zákona, zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje doterajšími predpismi.

Podľa § 22 ods.1, 2 a 3 zákona č. 58/1969 Zb., právo na náhradu škody podľa tohto zákona sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou na uplatnenie práva na náhradu škody zrušenie rozhodnutia, plynie premlčacia doba odo dňa doručenia (oznámenia) zrušujúceho rozhodnutia.

Najneskôr sa toto právo premlčí za desať rokov odo dňa, keď poškodenému bolo doručené (oznámené) nezákonné rozhodnutie, ktorým bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

Ak je potrebné nárok predbežne prerokovať na ústrednom orgáne (§ 9 ods. 1), premlčacia doba odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však po dobu šiestich mesiacov, neplynie.

Podľa § 23 citovaného zákona, právo na náhradu škody podľa prvej časti druhej hlavy sa premlčí za rok odo dňa, keď nadobudlo právoplatnosť oslobodzujúce rozhodnutie alebo rozhodnutie odsudzujúce na miernejší trest alebo rozhodnutie, ktorým bolo trestné konanie zastavené.

Podľa § 9 ods.1 prvé dve vety zákona č. 58/1969 Zb., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe alebo treste je potrebné vopred prerokovať s ústredným orgánom. Ak ide o rozhodnutie vydané v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní, ako aj v konaní pred štátnym notárstvom alebo miestnym ľudovým súdom, je ústredným orgánom Ministerstvo spravodlivosti tej republiky, na území ktorej má sídlo orgán, ktorý rozhodol v prvom stupni.

Podľa § 10 citovaného zákona, ak ústredný orgán neuspokojí nárok poškodeného do šiestich mesiacov odo dňa podania žiadosti, môže sa poškodený domáhať priznania nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Súd na základe vykonaného dokazovania a vyššie citovaných právnych predpisov mal teda za preukázané, že navrhovateľka odvodzuje škodu od rozhodnutia, ktorým bolo uznesenie vyšetrovateľa KÚV PZÚ Banská Bystrica zo dňa 19. 11. 1998, ktorým bolo právnomu predchodcovi navrhovateľky vznesené obvinenie pre trestný čin vydierania. Z uvedeného je potom zrejmé, že rozhodujúcim predpisom pre posúdenie nárokov navrhovateľky je zákon č. 58/1969 Zb.

Súd v konaní zistil, že pokiaľ ide o aktívnu legitimáciu navrhovateľky, táto je preukázaná tak, že pohľadávku nadobudla spolu s príslušenstvom zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 23. 09. 2011.

Pasívne legitimovaným subjektom je v danom prípade Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR v zmysle § 9 zákona č. 58/1969 Zb. V konaní bolo ďalej za preukázané, že žiadosť o predbežné prerokovanie náhrady škody bola doručená podaním zo dňa 20. 09. 2011 na Generálnu prokuratúru SR, ktorá bola doručená dňa 26. 09. 2011. Napriek tomu, že v danom prípade sa jednalo o nepríslušný orgán na predbežné prerokovanie nároku Generálna prokuratúra SR listom zo dňa 11. 11. 2011 nepostúpila na príslušný orgán v zmysle § 9 ods.2 citovaného zákona a žiadosť navrhovateľky považovala za nedôvodnú.

Predmetom konania je náhrada škody vo výške 997,29 Eur spôsobená nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci v podobe vynaložených nákladov právneho predchodcu navrhovateľky na trovy obhajoby v trestnom konaní a ďalej náhrada škody vo výške 817,13 Eur ako nemajetková ujma za nezákonnú väzbu právneho predchodcu navrhovateľky v období od 20. 11. 1998 do 05. 02. 1999.

Vykonaným dokazovaním bol preukázaný skutkový stav tak, ako je popísaný vyššie. Uznesením vyšetrovateľa KÚV PZÚ Banská Bystrica KÚV- XXX/XX-XX X. K. XX. XX. XXXX bolo voči právnomu predchodcovi navrhovateľky vznesené obvinenie pre trestný čin vydierania podľa § 235 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. b/ Trestného zákona. Proti tomuto uzneseniu podal právny predchodca navrhovateľky sťažnosť, ktorú prokurátor ako nedôvodnú zamietol. Okresný súd Banská Bystrica uznesením sp. zn. Tp 93/98 zo dňa 21. 11. 1998 rozhodol o vzatí právneho predchodcu navrhovateľky do väzby, ktorý podal proti tomuto uzneseniu sťažnosť. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. Tpo 209/98 napadnuté uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica zrušil a zároveň zobral právneho predchodcu navrhovateľky do väzby podľa § 68 Trestného poriadku z dôvodov podľa § 67 ods. 1 písm. c) Trestného zákona s určeným začiatkom trvania väzby od 20. 11. 1998 o 14:20 hod., s miestom výkonu väzby ÚZVJS Banská Bystrica. Na základe príkazu Okresného súdu Banská Bystrica č. Tp 93/98 zo dňa 11. 01. 1999 bol právny predchodca navrhovateľky premiestnený z Ústavu na výkon väzby Banská Bystrica do ÚVV Leopoldov v čase od 11. 01. 1999 do 31. 01. 1999 a prepustený na slobodu uznesením krajského prokurátora v Banskej Bystrici č. 1Kv 96/98 zo dňa 05. 02. 1999. V konaní sa teda preukázalo, že právny predchodca navrhovateľky bol vo väzbe 77 dní, od 20.11. 1998 do 05. 02. 1999. Prokurátor Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici podal dňa 14. 05. 2003 obžalobu proti právnomu predchodcovi navrhovateľky za účastníctvo vo forme pomoci k trestnému činu sprenevery podľa § 10 ods. 1 písm. c/ k § 248 ods. 1,5 Trestného zákona. Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5T/5/2004 zo dňa 09. 09. 2010 bol právny predchodca navrhovateľky oslobodený spod obžaloby, pretože skutok, ktorý sa mu kládol za vinu nie je trestným činom. Súd mal ďalej preukázané, že právny predchodca navrhovateľky bol v trestnom konaní zastúpený advokátom JUDr. Jozefom Polákom, ktorý mu vyúčtoval trovy právneho zastúpenia vo výške 997,29 Eur, a právny predchodca navrhovateľky ich uhradil dňa 28. 09. 2010. Výška trov obhajoby nebola medzi účastníkmi konania sporná.

Vzhľadom k tomu, že odporkyňa vzniesla námietku premlčania nároku navrhovateľky jednak z titulu nároku nezákonného rozhodnutia, v ktorom si uplatnila náhradu škody vo výške 997,29 Eur a taktiež nároku uplatneného z rozhodnutia o väzbe v časti o zaplatenie 817,13 Eur, súd sa prednostne zaoberal vznesenou námietkou premlčania v súlade so zásadou hospodárnosti konania.

Súd v súvislosti s nárokom navrhovateľky, ktorá si uplatnila titulom nezákonného rozhodnutia zaplatenie sumy 997,29 Eur a konštatuje, že v zmysle § 22 zákona č. 58/1969 Zb. zákon zakotvuje kombinovanú subjektívnu trojročnú lehotu, ktorá plynie v uvedenom prípade odo dňa doručenia resp. oznámenia rozhodnutia, ktorým bolo zrušené právoplatné rozhodnutie, ktorým mala byť spôsobená škoda a objektívnu 10-ročnú lehotu, ktorá plynie odo dňa, keď bolo poškodenému doručené resp. oznámené rozhodnutie, ktorým mu bola spôsobená škoda. Tieto premlčacie lehoty plynú nezávisle od seba, a premlčanie nároku na náhradu škody dochádza ako náhle jedna z nich uplynie márne. Vzájomný vzťah obidvoch premlčacích dôb je taký, že v prípade, že skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí a to aj napriek tomu, že poškodenému by plynula aj druhá premlčacia doba. Z dôvodu právnej istoty je zakotvená v danom prípade aj objektívna premlčacia doba, ktorú však nie je možné v žiadnom prípade prekročiť. Obidve premlčacie doby, t. j. objektívna ale aj subjektívna začínajú plynúť a končia nezávisle od seba. Všeobecne však platí, že nárok na náhradu škody treba uplatniť v čase, kedy plynú obe lehoty, t. j. objektívna lehota a v jej rámci lehota subjektívna. Pokiaľ márne uplynie jedna z týchto lehôt, nárok sa premlčuje a to aj v prípade, keby poškodenému plynula ešte druhá premlčacia doba. V danom prípade je preukázané, že nárok navrhovateľky sa odvíja od nezákonného rozhodnutia, t. j. od uznesenia o vznesení obvinenia, ktoré bolo vydané dňa 19. 11. 1998. Nárok z takéhoto nezákonného rozhodnutia sa potom premlčí po uplynutí 10-ročnej premlčacej doby, t. j. najneskôr dňom 20. 11. 2008. Pokiaľ žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bola na nepríslušnom orgáne doručená dňom 26. 09. 2011, t. j. po uplynutí 10-ročnej objektívnej premlčacej lehoty, v rámci ktorej musí byť nárok uplatnený, bola takáto žiadosť podaná až po uplynutí tejto objektívnej premlčacej lehoty. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania súd nárok navrhovateľky priznať z tohto dôvodu nemohol. Takýto nárok potom zamietol ako nedôvodný.

Pokiaľ sa týka nároku navrhovateľky, ktorý si uplatnila titulom rozhodnutia o väzbe, t. j. náhrady škody v časti o zaplatenie 817,13 Eur, súd uvádza, že v danom prípade aplikoval ustanovenie § 23 zákona č. 58/1969 Zb. V zmysle uvedeného sa právo na náhradu škody podľa prvej časti druhej hlavy premlčí za rok odo dňa, keď nadobudlo právoplatnosť oslobodzujúce rozhodnutie alebo rozhodnutie odcudzujúce na miernejší trest alebo rozhodnutie, ktorým bolo trestné konanie zastavené. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania, súd posudzoval skutkový stav v zmysle aplikácie uvedeného ustanovenia. Zo žaloby vyplýva, že právny predchodca navrhovateľky bol spod obžaloby oslobodený rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní pod sp. zn. 5T/5/2004 zo dňa 09. 09. 2010. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 06. 04. 2011.

Z uvedeného vyplýva, že právny predchodca navrhovateľky mohol svoje právo na náhradu škody uplatniť prvýkrát dňa 07. 04. 2011. Zároveň je z uvedeného zrejmé, že jednoročná premlčacia lehota uplynula dňom 07. 04. 2012.

V danom prípade však je potrebné aplikovať aj ustanovenie § 22 ods.3 zákona č. 58/1969 Zb., z ktorého je zrejmé, že táto lehota neplynie v čase odo dňa podania žiadosti na predbežné prerokovanie náhrady škody do skončenia takéhoto prerokovania, najdlhšie však po dobu 6 mesiacov.

Z vykonaného dokazovania je ďalej za preukázané, že takáto žiadosť na predbežné prerokovanie zo strany navrhovateľky bola doručená Generálnej prokuratúre SR dňa 26. 09. 2011, pričom táto neuznala nárok navrhovateľky, na čo odpovedala listom zo dňa 11. 11. 2011, ktorý bol právnenému zástupcovi doručený dňa 23. 11. 2011.

Na základe takéhoto skutkového zistenia súd potom konštatuje, že premlčacia lehota neplynula v čase od 26. 09. 2010 do 23. 11. 2010, t. j. 58 dní (4 dni v mesiaci september, 31 dní v mesiaci október a 23 dní v mesiaci november roku 2010).

Z tohto dôvodu sa premlčacia lehota posunula o 58 dní (23 dní v mesiaci apríl roku 2012, 31 dní v mesiaci máj roku 2012 a 4 dni v mesiaci jún roku 2012. Z uvedeného je zrejmé, že posledný deň na podanie žaloby pred uplynutím premlčacej doby bol deň 04. 06. 2012.

Keďže navrhovateľka podala svoj návrh až dňa 06. 07. 2012, súd vzhľadom na vznesenú námietku premlčania konštatuje, že takýto návrh je podaný po premlčacej lehote a nie je mu možné z tohto dôvodu vyhovieť. Z tohto dôvodu potom súd návrh navrhovateľky aj v tejto časti zamietol ako nedôvodný.

Súd na námietku navrhovateľky o tom, že uplatnenie práva námietky premlčania je v rozpore s dobrými mravmi, súd konštatuje, že ustanovenia § 3 Občianskeho zákonníka je takým ustanovením, ktoré dáva možnosť súdu posúdiť, či výkon práva je v súlade s dobrými mravmi a pokiaľ zistí, že tomu tak nie je, prípadnú ochranu odoprieť. Aplikácia takéhoto ustanovenia vo vzťahu k uplatnenej námietke premlčania však súd považuje len za výnimočné a to len v prípade, kedy by takáto námietka premlčania bola prostriedkom, ktorý umožňuje poškodiť iného účastníka právneho vzťahu, zatiaľ čo dosiahnutie vlastného zmyslu a účelu sledovaného právnou normou by zostalo vedľajšie a z hľadiska konajúce by bolo bez významu. Jednalo by sa síce o výkon práva, ktorý je formálne so zákonom v súlade, avšak by išlo o výraz zneužitia tohto subjektívneho práva na úkor druhého účastníka. Súd nemal v konaní za preukázané tvrdenie navrhovateľky o tom, že výkon práva, v rámci ktorého odporca uplatnil námietku premlčania by vykazovala také znaky úmyslu poškodiť druhého účastníka, keďže sa musí jednať o intenzitu značne výnimočnú a preto súd na takúto námietku prihliadnuť nemohol.

Pokiaľ si teda navrhovateľka uplatnila svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy a na náhradu škody na súde po uplynutí 10-ročnej premlčacej doby od vznesenia obvinenia resp. po uplynutí jednoročnej premlčacej doby od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bol právny predchodca navrhovateľky oslobodený spod obžaloby, takéto jeho právo sa premlčalo a súd takémuto návrhu vyhovieť nemohol a preto návrh navrhovateľky zamietol v celom rozsahu.

Súd zároveň rozhodol v zmysle § 151 ods.3 OSP o tom, že o náhrade trov konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia, písomne vo vyhotovení dvojmo na tunajší súd.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozsudku smeruje, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa. (§ 205 ods. 1 OSP, § 42 ods.3 OSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.